

Les categories gramaticals: el verb

1. El **verb** és la categoria gramatical que utilitzem per expressar accions, processos o estats: *cantar, créixer, ser...*
2. Els verbs es poden dividir en dues parts:
 - a. **Lexema o arrel:** és la part que conté el significat. Es localitza traient-li el morfema d'infinitiu corresponent: **cant-ar; dorm-ir; perd-re; tém-er.**
 - b. **Morfemes:** indiquen el nombre, la persona, el temps i el mode.
 - Morfemes de nombre (singular o plural): escolt-**em**; escolt -**a** ...
 - Morfemes de persona:

	singular	plural
1a persona	jo escolt- o	nosaltres escolt- em
2a persona	tu escolt- es	vosaltres escolt- eu
3a persona	ell/a escolt- a	ells/elles escolt- en

- Morfemes de temps:

passat	present	futur
escolt- o	escolt- ava	escolt- aré

3. Les **conjugacions verbals** són 3:

1a conjugació	L'infinitiu acaba en -ar . Model: verb cantar
2a conjugació	L'infinitiu acaba en -er o -re . Models: verb témer o perdre
3a conjugació	L'infinitiu acaba en -ir . Model: verb dormir o servir

4. Els verb **regulars** són aquells que segueixen el model de la seva conjugació sense canvis. Els **irregulars** són els que pateixen alguna variació i no segueixen el model: *sóc, ets, és, seria* (el verb **ser** és molt irregular).
5. Els morfemes de temps ens serveixen per indicar en quin moment té lloc l'acció. Fixa't en l'exemple:

*“La Clara no **ha vingut** amb nosaltres al concert perquè ens **va** dir que volia venir quan ja **haviem comprat** les entrades.”*

“Ha vingut” expressa una acció en un passat recent. “Va dir” seria un passat una mica més llunyà i “Haviem comprat” encara més llunyà.

6. El **mode** verbal ens indica de quina manera s'expressa l'acció del verb. Hi ha tres modes verbals:

Mode indicatiu	Expressa l'acció verbal de manera objectiva, com un fet real: “Antònia Font va omplir el Palau de la Música”
Mode subjuntiu	Expressa l'acció verbal de manera subjectiva, com un desig o una possibilitat: “M'agradaria que el pare trobés entrades”
Mode imperatiu	Expressa ordres i recomanacions: “ Compra les entrades per al concert”

7. Hi ha **temps simples** –canto, saltava, venia...- i **temps compostos**. Els compostos es fan amb el verb haver conjugat més el participi del verb que es conjuga: *he cantat, havia sortit...*